

Ana Belén Montes sextonde år bakom galler

En förödande nyhet: cancer i höger bröst. En mastektomi, dvs hela bröstet opereras bort. Ett fysiskt och ett känslomässigt trauma. Ensamheten. Sjukhusbesöken i kedjor, smärtorna. Upptäckten av solidaritet bland cellkamraterna. Osäkerheten. Återigen smärtan. Längtan efter familjen. Och nyligen de nyheter som fick henne i tårar varje gång hon genom CNNs spanska nyhetsprogram, som Carswell-fängelset visar, såg förstörelsen i Puerto Rico efter orkanen Maria.

Så föreställer jag mig att år 2017 varit för min kusin.

Hon heter Ana Belén Montes. Hon är en puertoricansk fånge som avtjänar ett tjugofemårigt fängelsestraff för att hon följt sitt samvete och solidariserat sig med det kubanska folket mot den amerikanska regeringens aggressionspolitik.

I år har Ana Belén tillbringat sexton år i fängelse.

Hon är fortfarande utsatt för särskilda administrativa åtgärder som begränsar hennes tillgång till världen utanför fängelset. I sexton år har hon tystats och isolerats. Hon får bara kommunicera med en handfull anhöriga och vänner som känt henne sedan innan hon greps. Ingen får föra vidare vad Ana sagt efter att hon fängslats. Ingen får vidarebefordra hennes smärta, den smärta som varje kvinna upplever om hennes kropp stympas, och osäkerheten inför framtiden. Ingen. Man kan bara föreställa sig det.

Cancer är en sjukdom som försvagar vem som än drabbas, och än mer när man drabbas av den i ett fängelse. Det gör ont i mig att föreställa mig att Ana ställts inför denna sjukdom utan stöd från sina nära och kära, utan möjlighet att välja en läkare hon känner förtroende för, alternativa eller palliativa behandlingar, en kost rik på grönsaker och färsk frukt, eller åtminstone någon att gråta ut hos. Tvärtom, Ana har varit tvungen att konfronteras med cancer i en miljö med konstant bevakning, på en plats där buller, våld, emotionell fientlighet ... och ensamhet råder. Mitt i detta kaos har Ana tillbringat sin konvalescens.

Fångvaktarna förde henne från fängelset till sjukhuset fastkedjad till händer och fötter, med en tjock kedja kring midjan, där en tung boja sammanfogade den med kedjorna kring fötterna. Och ett sår i bröstet.

Under detta stormiga år ägnade sig Ana åt att återhämta sig.

Hennes kortsiktiga mål: att överleva och bli fri från cancer de närmaste fem åren. Trots de förhållanden hon lever under.

Hennes långsiktiga mål: att återvända till det fria samhället, om inte förr så åtminstone till 1 juli 2023.

Ana är stark. Det är åtminstone vad jag tror. Under nästan fyra månader kunde hon inte skriva brev. Sedan började hon så smått igen: en halv sida, en sida, två ... medan hon uthärdade smärtan som orsakades av en nerv i kläm i höger arm. Ryggsmärtorna kom tillbaka. Hennes medfångar tog hand om henne. Det var kanske som en kram från himlen.

Hon började läsa igen. Hon "lärde känna" Pedro Albizu Campos och hans uppoffringar i kampen för Puerto Ricos självständighet. Hon lärde sig mer om de puertoricanska nationalisternas hjältedåd. Hon "reste världen över" med påven Francisco och lät sig genomsyras av hans medkänsla. Han log åt dialogerna hon "hörde" mellan Dalai Lama och ärkebiskop Desmond Tutu. Med sin sedvanliga noggrannhet har hon börjat studera /det spanska självständighetsbrevet/ Carta Autonómica från 1897, Parisfördraget och andra dokument som beskriver den politiska utvecklingen på ön. Men Ana får inte offentligen ge uttryck för sina reflektioner, varken om den politiska utvecklingen i Puerto Rico, om de ideologiska strömningarna i världen i stort, eller om filosofi eller religion.

Idag kämpar Ana Belén mot döden, den där som visar sitt fula tryne i varje fängelse. Dag efter dag. Med vaksamhet. Med känslighet för den värld som hon kan uppfatta från sin sida om gallren. Utan att förlora hoppet.

Jag ser framför mig Ana Belén under de senaste tre månaderna, medan hon tittar på nyhetssändningarna om förstörelsen från orkanerna Irma och Maria. Jag föreställer mig sorgen över att se livsfaran och inte kunna göra något åt den. Nej, det puertoricanska folket kommer aldrig att höra hennes uppmuntrande och solidariska ord efter den förödelse landet upplever.

Om Ana Belén var i Puerto Rico nu skulle hon säkerligen outtröttligt arbeta för att hjälpa de som drabbats. Det är sådan hon är. Som om hon var här bland oss har Arbetsgruppen för Ana Belén Montes i Puerto Rico gjort en parentes i sitt utbildningsarbete för att i stället esolidarisera oss med landets drabbade. Så som hon skulle ha gjort. I Ana Beléns namn.

Miriam Montes Mock 171220

/cv